

Socialutskottets verksamhet riksmötet 2020/21

Utskottets ämnesområden

Socialutskottet bereder ärenden om

- omsorger om barn och ungdom i den mån ärendena inte tillhör ett annat utskotts beredning
- omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning
- åtgärder mot missbruk och andra socialtjänstfrågor
- alkoholpolitiska åtgärder
- hälso- och sjukvård
- sociala ärenden i övrigt
- anslag inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg.

Utskottets sammansättning

Inledning

Under riksmötet 2020/21 hade utskottet den sammansättning som framgår nedan. Fem av ledamöterna tillhörde Socialdemokraterna, tre Moderaterna, tre Sverigedemokraterna, två Kristdemokraterna, en Centerpartiet, en Vänsterpartiet, en Liberalerna och en Miljöpartiet. Ordförande i utskottet var Acko Ankarberg Johansson (KD). Vice ordförande var Kristina Nilsson (S).

Med anledning av coronapandemin som bröt ut under våren 2020 kom gruppleadarna i mars 2020 överens om att bara 55 ledamöter skulle vara på plats vid voteringarna i kammaren. Alla ledamöter var dock fortsättningsvis i tjänst, om än delvis i andra former än vanligt. För att säkra bemanningen i utskotten under coronapandemin utökades under våren 2020 antalet suppleantplatser i utskotten, och i princip alla ledamöter gavs därigenom möjlighet att tjänstgöra i alla utskott. Dessa extra suppleantplatser i utskottet behölls under riksmötet 2020/21.

Ledamöter

Acko Ankarberg Johansson (KD), ordförande

Kristina Nilsson (S), vice ordförande

Camilla Waltersson Grönvall (M)

Ann-Christin Ahlberg (S)

Johan Hultberg (M)

Per Ramhorn (SD)

Mikael Dahlqvist (S)

Sofia Nilsson (C)

Karin Rågsjö (V)

Ulrika Heindorff (M), ledig fr.o.m. 2020-11-02 t.o.m. 2021-05-02

Carina Ståhl Herrstedt (SD)

Yasmine Bladelius (S), ledig fr.o.m. 2020-09-01 t.o.m. 2021-04-30

Dag Larsson (S)

Lina Nordquist (L)

Christina Tapper Östberg (SD)

Pernilla Stålhammar (MP), t.o.m. 2021-02-25

Nicklas Attefjord (MP), fr.o.m. 2021-02-25

Michael Anefur (KD), t.o.m. 2021-03-03

Pia Steensland (KD), fr.o.m. 2021-03-03

Suppleanter

Mats Wiking (S)

Ulrika Jörgensen (M)

Magnus Manhammar (S)

John Weinerhall (M)

Clara Aranda (SD)

Marianne Fundahn (S)

Sofia Nilsson (C)

Maj Karlsson (V)

Noria Manouchi (M)

Ann-Christine From Utterstedt (SD)

Eva Lindh (S)

Pia Steensland (KD), t.o.m. 2021-03-03

Gudrun Brunegård (KD), ny plats fr.o.m. 2021-03-15

Heléne Björklund (S)

Barbro Westerholm (L)

Linda Lindberg (SD)

Camilla Hansén (MP)

Marie-Louise Hänel Sandström (M)

Cassandra Sundin (SD)

Jennie Åfeldt (SD)

Bengt Eliasson (L)

Juno Blom (L)

Per Lodenius (C)

Lorena Delgado Varas (V)

Roland Utbult (KD)

Jakob Forssmed (KD)

Anna Sibinska (MP), t.o.m. 2021-02-25

Marlene Burwick (S)

Thomas Hammarberg (S)

Johanna Jönsson (C), t.o.m. 2021-09-03

Extra suppleanter

Som angetts ovan är antalet suppleantplatser i utskottet utökat sedan våren 2020 med anledning av coronapandemin. Det totala antalet suppleantplatser i utskottet har därmed varit 323 under riksmötet 2020/21.

Kansli

Utskottet biträdades av ett kansli bestående av

Cecilia Back, kanslichef

Johanna Huitfeldt, utskottsråd

Anna Rune Waite, föredragande

Cecilia Persson, föredragande

Geir Nordqvist, föredragande fr.o.m. 2021-09-01

Kirsten Dieden, föredragande

Elin Nyberg, utskottshandläggare fr.o.m. 2020-09-28

Mattias Andersson, utskottsassistent

Mikaela Neijd från utskottsavdelningen tjänstgjorde som extra föredragande t.o.m. den 31 december 2020.

Lizette Harletun Ilkhani Bozorg från riksdagens utredningstjänst tjänstgjorde som extra föredragande fr.o.m. den 7 januari 2021 t.o.m. den 10 juni 2021.

Johan Sehlström från utskottsavdelningen tjänstgjorde som extra föredragande t.o.m. den 30 juni 2021.

Cristina Eriksson Stephanson från utskottsavdelningen tjänstgjorde som extra föredragande fr.o.m. den 10 augusti 2021.

Utskottets verksamhet

Inledning

Under riksmötet höll utskottet 70 sammanträden. Sammanträdestiden uppgick till ca 75 timmar. Under riksmötet behandlade utskottet 15 propositioner och två skrivelser från regeringen samt 187 motionsyrkanden som hade väckts med anledning av dessa propositioner och skrivelser. Vidare behandlades 11 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2019/20 och 2 146 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2020/21.

Spridningen av sjukdomen covid-19 medförde en extraordinär situation för samhället. För att minska risken för smittspridning kom, som redovisats ovan, gruppledarna i mars 2020 överens om att endast 55 ledamöter skulle delta i voteringarna i kammaren. Samtliga ledamöter var fortsättningsvis i tjänst, om än delvis i andra former än vanligt. Överenskommelsen förlängdes vid upprepade tillfällen och gällde under hela riksmötet 2020/21.

Coronapandemin innebar ändrade förutsättningar för utskottsarbetet. Den 17 juni 2020 trädde en ny bestämmelse i riksdagsordningen i kraft (tilläggsbestämmelse 7.16.1) som innebär att riksdagen eller talmannen får besluta om att deltagande på distans vid utskottssammanträden får medges om det finns synnerliga skäl för distansdeltagande. Kammaren beslutade samma dag att det fanns sådana synnerliga skäl.

Inför hösten 2020 kom talmannen och gruppledarna överens om att utskottet skulle ha möjlighet att återkommande hålla sammanträden med i princip samtliga ledamöter fysiskt närvarande. Överenskommelsen ändrades under hösten, och för ledamöterna gällde hemarbete som huvudregel från slutet av oktober 2020, och utskottet uppmanades att ställa om sina s.k. digitala möten till att genomföras på sådant sätt att endast den ledamot som ledde sammanträdet närvarade fysiskt i sammanträdeslokalen. Enligt överenskommelsen kunde fysiska sammanträden hållas under vissa förutsättningar.

Utskottet har genomfört sina sammanträden i enlighet med de överenskommelser som talmannen och gruppledarna träffat. När det gäller regeringens, myndigheters och andra aktörers medverkan vid utskottssammanträdena för att lämna information har de medverkat digitalt under merparten av riksmötet. Även utskottets överläggningar med regeringen i EU-frågor har skett digitalt.

Sammanlagt lämnade utskottet 37 betänkanden och ett utlåtande till kammaren. Utskottet föreslog 57 tillkännagivanden till regeringen. Dessutom lämnade utskottet nio yttranden till andra utskott.

Av de betänkanden som utskottet lämnade under riksmötet var sju omedelbart relaterade eller relaterade till coronapandemin. Ett stort antal av informationstillfällena under riksmötet handlade om effekter av och åtgärder med anledning av coronapandemin.

Utskottets verksamhet bestod även av arbete med EU-frågor, utvärdering och uppföljning samt forsknings- och framtidsfrågor. Utskottet arrangerade tre

offentliga utfrågningar. Utskottet genomförde inga resor under riksmötet men deltog i ett antal konferenser och möten som genomfördes digitalt.

Betänkanden

Utskottet lämnade under riksmötet följande betänkanden till kammaren. Be-teckningen SoU35 avser ett utlåtande från utskottet som redovisas i avsnittet EU-frågor.

Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg (SoU1)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens proposition 2020/21:1 Utgifts-område 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg samt fyra yrkanden i mo-tioner från allmänna motionstiden 2020/21 som påverkade anslagen inom ut-giftsområdet för 2021.

Utskottet föreslog delvis bifall till propositionen när det gällde lån för be-redskapsinvesteringar, i övrigt bifall till propositionen. Avslag på motionerna.

Ledamöterna från Moderaterna, Sverigedemokraterna, Vänsterpartiet och Kristdemokraterna avstod från ställningstagande när det gällde budgetbeslutet och redovisade i stället sina överväganden i särskilda yttranden.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Inriktningen för en nära och tillgänglig vård – en primärvårdsreform (SoU2)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens proposition 2019/20:164 In-riktningen för en nära och tillgänglig vård – en primärvårdsreform och ett tret-tiototal yrkanden i följdmotioner.

Utskottet föreslog ett tillkännagivande till regeringen om primärvårdens grunduppdrag.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå övriga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns 18 reservationer och två särskilda yttranden.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Redovisning av fördelning av medel från Allmänna arvsfonden under budgetåret 2019 (SoU3)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens skrivelse 2019/20:180 Redo-visning av fördelning av medel från Allmänna arvsfonden under budgetåret 2019 och ett yrkande i en följdmotion samt elva yrkanden i motioner från all-männa motionstiden 2020/21.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå samtliga motionsyrkanden och lägga regeringens skrivelse till handlingarna.

I betänkandet fanns en reservation.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Uppföljning av vaccinationer mot covid-19 (SoU4)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens proposition 2020/21:47 Uppföljning av vaccinationer mot covid-19 och två yrkanden i en följdmotion.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle anta regeringens lagförslag och avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns en reservation och ett särskilt yttrande.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Överväganden av vårdnadsöverflyttning, revidering av vårdplan för placerade barn och särskilda lämplighetskrav för offentliga biträden (SoU5)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens proposition 2020/21:35 Regelbundna överväganden av vårdnadsöverflyttning och särskilda lämplighetskrav för offentliga biträden och fem yrkanden i två följdmotioner. Med stöd av sin initiativrätt enligt 9 kap. 16 § riksdagsordningen lade utskottet på eget initiativ fram förslag till lagändring. Utskottet föreslog tre tillkännagivanden till regeringen om tidpunkten för övervägande av ansökan om vårdnadsöverflyttning, övervägande av vården och utvärdering av de särskilda lämplighetskraven för offentliga biträden. Utskottets förslag grundas på de fem yrkandena i följd-motionerna.

I betänkandet fanns tre reservationer och ett särskilt yttrande.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Förlängning av lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen (SoU6)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens proposition 2020/21:38 Förlängning av lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen och sex yrkanden i en följdmotion.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle anta regeringens lagförslag och avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns två reservationer.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Stöd till personer med funktionsnedsättning (SoU7)

I betänkandet behandlade utskottet ca 140 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2020/21 inom området stöd till personer med funktionsnedsättning.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå samtliga motionsyrkanden, främst med hänvisning till pågående arbete och utredningar.

I betänkandet fanns 33 reservationer och sex särskilda yttranden.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Apoteks- och läkemedelsfrågor (SoU8)

I betänkandet behandlade utskottet ca 100 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2020/21 inom området apoteks- och läkemedelsfrågor.

Utskottet föreslog två tillkännagivanden, ett om jämlikt införande av nya behandlingsmetoder och ett om apotekens hälsofrämjande arbete.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå övriga motionsyrkanden, främst med hänvisning till pågående arbete och utredningar.

I betänkandet fanns 20 reservationer och sju särskilda yttranden.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Äldrefrågor (SoU9)

I betänkandet behandlade utskottet ca 210 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2020/21 inom området äldrefrågor.

Utskottet föreslog två tillkännagivanden till regeringen med anledning av motionsyrkanden, ett om personalkontinuitet inom äldreomsorgen och ett om kunskapskrav i det svenska språket.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå övriga motionsyrkanden, främst med hänvisning till pågående arbete.

I betänkandet fanns 31 reservationer och åtta särskilda yttranden.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Huvudmannaskap för personlig assistans (SoU10)

Med stöd av sin initiativrätt enligt 9 kap. 16 § riksdagsordningen föreslog utskottet att riksdagen skulle tillkännage för regeringen att den skyndsamt ska ta initiativ till en utredning som har ett statligt helhetsansvar för personlig assistans som målsättning. Utredningen ska presentera lagförslag för regeringen senast våren 2022. Regeringen ska återkomma till riksdagen med lagförslagen så att de kan träda i kraft före valperiodens slut.

I betänkandet fanns en reservation.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Avgiftsfritt pneumokockvaccin för vissa grupper (SoU11)

Med stöd av sin initiativrätt enligt 9 kap. 16 § riksdagsordningen föreslog utskottet att riksdagen skulle tillkännage för regeringen att den snarast ska vidta åtgärder så att samtliga regioner kan erbjuda personer som är 75 år och äldre samt personer i medicinska riskgrupper avgiftsfri vaccination mot pneumokocker.

I betänkandet fanns en reservation.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Internationella adoptioner (SoU12)

Med stöd av sin initiativrätt enligt 9 kap. 16 § riksdagsordningen föreslog utskottet att riksdagen skulle tillkännage för regeringen att den snarast bör till-sätta en utredning med syftet att klarlägga hur svenska myndigheter och adoptionsorganisationer hanterat internationella adoptioner till Sverige från 1900-talets mitt och fram till i dag.

I betänkandet fanns en reservation.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Frågor om psykisk hälsa (SoU13)

I betänkandet behandlade utskottet ca 80 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2020/21 inom området psykisk hälsa.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns 13 reservationer och fem särskilda yttranden.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Covid-19-pandemin och därmed sammanhängande frågor (SoU14)

I betänkandet behandlade utskottet ca 120 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2020/21 inom området covid-19-pandemin och därmed sammanhängande frågor. Motionsyrkandena handlade bl.a. om allmänna frågor om smittskydd, smittskydd bland äldre, hälso- och sjukvårdens beredskap, läkemedelsberedskap och lager.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns 29 reservationer.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Folkhälsofrågor (SoU15)

I betänkandet behandlade utskottet ca 150 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2020/21 inom området folkhälsofrågor.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns 20 reservationer och fem särskilda yttranden.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Hälso- och sjukvårdens organisation m.m. (SoU16)

I betänkandet behandlade utskottet 340 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2020/21 inom området hälso- och sjukvårdens organisation m.m.

Utskottet föreslog tre tillkännagivanden till regeringen med anledning av motionsyrkanden om smittskyddsläkare, medicinskt ansvarig för rehabilitering och vårdgaranti för personer med beroendeproblem.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå övriga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns 45 reservationer.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Kompetensförsörjning inom hälso- och sjukvården m.m. (SoU17)

I betänkandet behandlade utskottet 360 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2020/21 inom området kompetensförsörjning inom hälso- och sjukvården m.m.

Utskottet föreslog tre tillkännagivanden till regeringen med anledning av motionsyrkanden om kompetensförsörjning inom hälso- och sjukvården, administration i vården och omsorgen samt tillfällig återkallelse av legitimation och begränsning av förskrivningsrätt.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå övriga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns 30 reservationer och sex särskilda yttranden.

Utskottet föreslog att ärendet skulle avgöras trots att det hade varit tillgängligt kortare tid än två vardagar före den dag då det behandlades.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Pandemilag (SoU18)

Med stöd av sin initiativrätt enligt 9 kap. 16 § riksdagsordningen föreslog utskottet att riksdagen skulle tillkännage för regeringen att den skyndsamt ska återkomma till riksdagen med ett förslag till en tillfällig lag som reglerar hur människor får samlas vid en epidemi eller pandemi, hur nedstängning av verksamheter får ske och att kompensation till de verksamheter som berörs ska ges (pandemilag). En sådan lag ska träda i kraft senast under första kvartalet 2021.

I betänkandet fanns ett särskilt yttrande.

Utskottet föreslog att ärendet skulle avgöras trots att det hade varit tillgängligt kortare tid än två vardagar före den dag då det behandlades.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Frågor om placerade barn och unga (SoU19)

I betänkandet behandlade utskottet 40 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2020/21 inom området placerade barn och unga.

Utskottet föreslog tio tillkännagivanden till regeringen med anledning av motionsyrkanden. Dessa rör i korthet: ny LVU, stöd efter vårdnadsöverflyttning, riktlinjer för övervägande av adoption, omplacering av barn, drogtest, uppföljning och stöd efter en placering utanför hemmet, skriftliga uppföljningar, förlängd familjehemsplacering, nationellt register över familjehemmen och licensiering av familjehem och jourhem.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå övriga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns 15 reservationer och två särskilda yttranden.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Alkohol-, narkotika-, dopnings-, tobaks- och spelfrågor (SoU20)

I betänkandet behandlade utskottet ca 120 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2020/21 inom området alkohol-, narkotika-, dopnings-, tobaks- och spelfrågor.

Utskottet föreslog ett tillkännagivande till regeringen med anledning av motionsyrkanden om ökad tillgänglighet till naloxonläkemedel.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå övriga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns 18 reservationer och sex särskilda yttranden.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Språkplikt – deltagande i vuxenutbildning i svenska för invandrare (sfi) för rätt till försörjningsstöd (SoU21)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens proposition 2020/21:55 Språkplikt – deltagande i vuxenutbildning i svenska för invandrare (sfi) för rätt till försörjningsstöd och ett motionsyrkande från allmänna motionstiden 2020/21 samt ett yrkande i en följdmotion till propositionen.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle anta regeringens lagförslag och avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns en reservation och ett särskilt yttrande.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Lag om estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar (SoU22)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens proposition 2020/21:57 Lag om estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar och åtta motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2020/21 samt sex yrkanden i följdmotioner till propositionen.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle anta regeringens lagförslag och avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns sex reservationer.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

En tillfällig covid-19-lag (SoU23)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens proposition 2020/21:79 En tillfällig covid-19-lag och 16 yrkanden i följdmotioner. Riksdagen biföll regeringens förslag om att motionstiden skulle förkortas till en dag.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle anta regeringens lagförslag och föreslog två tillkännagivanden till regeringen om ekonomisk kompensation och information. Utskottets förslag grundas på två motioner. Utskottet ansåg att riksdagen skulle avslå övriga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns fyra reservationer och ett särskilt yttrande.

Utskottet föreslog att ärendet skulle avgöras trots att det hade varit tillgängligt kortare tid än två vardagar före den dag då det behandlades.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Socialtjänst och barnfrågor (SoU24)

I betänkandet behandlade utskottet nio yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2019/20 och 450 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2020/21 inom området socialtjänst och barnfrågor samt ett yrkande i en följdmotion väckt med anledning av proposition 2020/21:55 Språkplikt – deltagande i vuxenutbildning i svenska för invandrare (sfi) för rätt till försörjningsstöd.

Utskottet föreslog 13 tillkännagivanden till regeringen med anledning av motionsyrkanden. Dessa rör i korthet: samarbetsmodell vid våldshändelser, ny socialtjänstlag, kompetenskrav för socialtjänstens personal, handledarstöd och introduktionsutbildningar, evidensbaserade metoder för socialtjänstens barnutredningar, översyn av anhörigstödet, sökbara orosanmälningar, studier angående våld m.m., placerade barns skolgång och hälsa, samarbete mellan vården, elevhälsan och socialtjänsten, riktlinjer för myndigheters bemötande av våldsutsatta barn och unga, barnperspektiv på skyddade boenden, nationella adoptioner samt vårdnadsöverflyttning.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå övriga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns 71 reservationer och sex särskilda yttranden.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

En förnyad strategi för politiken avseende alkohol, narkotika, dopning, tobak och nikotin samt spel om pengar 2021–2025 (SoU25)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens proposition 2020/21:132 En förnyad strategi för politiken avseende alkohol, narkotika, dopning, tobak och nikotin samt spel om pengar 2021–2025 och 70 yrkanden i följdmotioner till propositionen samt två yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2020/21.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå regeringens förslag till en förnyad strategi för politiken avseende alkohol, narkotika, dopning, tobak och nikotin samt spel om pengar 2021–2025 och dess övergripande mål. Därmed tillstyrkte utskottet två motioner som väckts med anledning av propositionen och avstyrkte propositionen. Utskottet föreslog fem tillkännagivanden till regeringen med anledning av motionsyrkanden. Dessa rör i korthet: regeringen bör återkomma med ett förslag till ny ANDTS-strategi, regeringen bör återkomma med ett förslag till nytt övergripande mål som tar hänsyn till de varierande skadeverkningar som olika tobaks- och nikotinprodukter kan orsaka, regeringen bör ge i uppdrag åt Socialstyrelsen att klargöra de gradskillnader av ANDT-produkters skadeverkningar som är vetenskapligt påvisade, regeringen

bör ge i uppdrag åt Socialstyrelsen att göra kartläggningar för att förbättra beroendevården samt att regeringen bör utreda möjligheterna att skapa ett nationellt kompetenscentrum för ANDTS-prevention m.m. Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå övriga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns 46 reservationer och två särskilda yttranden.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Förebyggande av våld i nära relationer (SoU26)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens proposition 2020/21:163 Förebyggande av våld i nära relationer och ca 20 yrkanden i följdmotioner.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle anta regeringens lagförslag och föreslog ett tillkännagivande till regeringen med anledning av ett yrkande i en följdmotion. Enligt utskottet bör regeringen återkomma till riksdagen med ett förtydligande av bestämmelsen om socialnämndens ansvar för insatser till våldsutövare. Utskottet ansåg att riksdagen skulle avslå övriga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns 15 reservationer och ett särskilt yttrande.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Riksrevisionens rapport om granskning av statens styrning av äldreomsorgen (SoU27)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens skrivelse 2020/21:89 Riksrevisionens rapport om granskning av statens styrning av äldreomsorgen och fem yrkanden i följdmotioner.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle lägga regeringens skrivelse till handlingarna och föreslog ett tillkännagivande till regeringen om samordnade digitala system för journalföring och dokumentation. Utskottets förslag grundas på ett motionsyrkande. Utskottet ansåg att riksdagen skulle avslå övriga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns fyra reservationer och ett särskilt yttrande.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Uppföljning och utvärdering av ekonomiskt stöd till äldreomsorgen (SoU28)

Med stöd av sin initiativrätt enligt 9 kap. 16 § riksdagsordningen föreslog utskottet att riksdagen skulle tillkännage för regeringen att den ska göra en noggrann uppföljning och utvärdering av ekonomiskt stöd till äldreomsorgen.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Ett modernt regelverk för Allmänna arvsfonden (SoU29)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens proposition 2020/21:139 Ett modernt regelverk för Allmänna arvsfonden och sex yrkanden i följdmotioner till propositionen.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle anta regeringens lagförslag och föreslog ett tillkännagivande till regeringen. Enligt utskottet bör regeringen se över frågan om att bredda Allmänna arvsfondens uppdrag till att även kunna ge stöd till stiftelser och organisationer som erbjuder bostäder till hemlösa. Utskottets förslag grundas på ett yrkande i en följdmotion. Utskottet ansåg att riksdagen skulle avslå övriga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns sex reservationer och två särskilda yttranden.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Stärkt kompetens i vård och omsorg – reglering av undersköterskeyrket (SoU30)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens proposition 2020/21:175 Stärkt kompetens i vård och omsorg – reglering av undersköterskeyrket och tio yrkanden i följdmotioner till propositionen.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle anta regeringens lagförslag och avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns åtta reservationer.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Avgift för intyg om godkänd bastjänstgöring (SoU31)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens proposition 2020/21:177 Avgift för intyg om godkänd bastjänstgöring.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle anta regeringens lagförslag.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Anpassningar till EU:s nya förordningar om medicintekniska produkter – del 2 (SoU32)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens proposition 2020/21:172 Anpassningar till EU:s nya förordningar om medicintekniska produkter – del 2 och ett yrkande i en följdmotion till propositionen.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle anta regeringens lagförslag och avslå motionsyrkandet.

I betänkandet fanns en reservation.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Vård av unga vid Statens institutionsstyrelses särskilda ungdomshem (SoU33)

Med stöd av sin initiativrätt enligt 9 kap. 16 § riksdagsordningen föreslog utskottet att riksdagen skulle tillkännage för regeringen att den senast den 1 augusti 2021 ska återkomma till riksdagen med en skrivelse som innehåller en bedömning av de insatser som krävs för att vården inom Statens institutionsstyrelses särskilda ungdomshem ska vara säker såväl för de placerade unga som för personalen och för att en placering ska ge den unge den vård och behandling som krävs.

I betänkandet fanns ett särskilt yttrande.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Fortsatt giltighet av lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen (SoU34)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens proposition 2020/21:107 Fortsatt giltighet av lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen och fem yrkanden i följdmotioner till propositionen.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle anta regeringens lagförslag och avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns två reservationer och ett särskilt yttrande.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Livmoderhalscancer (SoU36)

Med stöd av sin initiativrätt enligt 9 kap. 16 § riksdagsordningen föreslog utskottet att riksdagen skulle tillkännage för regeringen att den inom ramen för en ny uppdaterad nationell cancerstrategi genomför en systematisk, långsiktig och nationell satsning i form av en handlingsplan för att inom fem–sju år totalt eliminera livmoderhalscancer i Sverige.

I betänkandet fanns ett särskilt yttrande.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Vaccininköp och vaccinleveranser (SoU37)

Med stöd av sin initiativrätt enligt 9 kap. 16 § riksdagsordningen föreslog utskottet att riksdagen skulle tillkännage för regeringen att det är nödvändigt att regeringen prövar alla möjligheter för att se till att avtalade leveranser av vaccin mot sjukdomen covid-19 genomförs och att nya avtal ingås där så är möjligt oavsett om det är med stöd av EU, i samverkan med exempelvis nordiska länder eller helt på egen hand. Regeringen bör också undersöka möjligheterna till omfördelning av vaccin inom EU för att Sverige ska få tillgång till ökade och snabbare leveranser.

I betänkandet fanns två reservationer.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Frågor om tvångsvård (SoU38)

I betänkandet behandlade utskottet två yrkanden i en motion från allmänna motionstiden 2019/20 och tio yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2020/21 inom området frågor om tvångsvård.

Utskottet föreslog ett tillkännagivande till regeringen med anledning av motionsyrkanden om att regeringen bör se över hela vårdkedjan i en bred översyn av tvångsvården.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå övriga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns en reservation.

Utskottet föreslog att ärendet skulle avgöras trots att det hade varit tillgängligt kortare tid än två vardagar före den dag då det behandlades.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Yttranden till andra utskott

Utskottet lämnade under riksmötet följande yttranden:

- *SoU1y* till finansutskottet över utgiftsramen för utgiftsområde 9 Hälso-
vård, sjukvård och social omsorg
- *SoU2y* till utrikesutskottet över Kommissionens arbetsprogram 2021
- *SoU3y* till utbildningsutskottet över proposition 2020/21:60 Forskning, fri-
het, framtid – kunskap och innovation för Sverige
- *SoU4y* till justitieutskottet över förslag om översyn av regleringen av slu-
ten ungdomsvård
- *SoU5y* till finansutskottet över förslag till ändring i statens budget för 2021
– resurser till ökad personalkontinuitet och medicinsk kompetens inom
äldreomsorgen samt fler boenden för äldre
- *SoU6y* till civilutskottet över proposition 2020/21:150 Ett stärkt barnrätts-
perspektiv i vårdnadstvister
- *SoU7y* till kulturutskottet över skrivelse 2020/21:105 Ungdomspolitisk
skrivelse
- *SoU8y* till konstitutionsutskottet över skrivelse 2020/21:75 Riksdagens
skrivelser till regeringen – åtgärder under 2020
- *SoU9y* till utrikesutskottet över skrivelse 2020/21:115 Verksamheten i
Europeiska unionen under 2020

EU-frågor

Subsidiaritetsprövningar

Under riksmötet gjorde utskottet följande fem subsidiaritetsprövningar av förslag till rättsakter från EU-kommissionen:

- Kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om
en förstärkt roll för Europeiska läkemedelsmyndigheten vid krisberedskap

och krishantering avseende läkemedel och medicintekniska produkter, COM(2020) 725

- Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EG) nr 851/2004 om inrättande av ett europeiskt centrum för förebyggande och kontroll av sjukdomar, COM(2020) 726
- Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om allvarliga gränsöverskridande hot mot människors hälsa och om upphävande av beslut nr 1082/2013/EU, COM(2020) 727
- Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om en ram för utfärdande, kontroll och godtagande av interoperabla intyg om vaccination, testning och tillfrisknande för att underlätta fri rörlighet under covid-19-pandemin (digitalt grönt intyg), COM(2021) 130.
- Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om en ram för utfärdande, kontroll och godtagande av interoperabla intyg om vaccination, testning och tillfrisknande för tredjelandsmedborgare som lagligen vistas eller är lagligen bosatta på medlemsstaters territorier under covid-19-pandemin (digitalt grönt intyg), COM(2021) 140.

Utskottet ansåg inte att förslagen stred mot subsidiaritetsprincipen i något fall.

Granskningar

Under riksmötet granskade utskottet följande EU-dokument:

- Grönbok om åldrande – Främja solidaritet och ansvar mellan generationerna (utl. SoU35).

Överläggningar

Utskottet överlade på distans med regeringen vid 14 tillfällen enligt följande:

- Den 10 september 2020 överlade utskottet med statssekreterare Maja Fjaestad, Socialdepartementet, om ett förslag till rådsslutsatser om mini-inkomst (ekonomiskt bistånd) (prot. 2020/21:1.3).
- Den 10 september 2020 överlade utskottet med statssekreterare Maja Fjaestad, Socialdepartementet, om ett förslag till rådsslutsatser om äldre och digitalisering, från ett rättighetsperspektiv (prot. 2020/21:1.4).
- Den 20 oktober 2020 överlade utskottet med statssekreterare Maja Fjaestad, Socialdepartementet, om ett förslag till rådsslutsatser om EU:s roll i WHO:s reformarbete (prot. 2020/21:7.3).
- Den 12 november 2020 överlade utskottet med statssekreterare Maja Fjaestad, Socialdepartementet, om ett förslag till rådsslutsatser om lärdomar från covid-19-pandemin (prot. 2020/21:12.3).
- Den 12 november 2020 överlade utskottet med statssekreterare Maja Fjaestad, Socialdepartementet, om ett förslag till EU:s narkotikastrategi (prot. 2020/21:12.4).

- Den 2 februari 2021 överlade utskottet med statssekreterare Maja Fjaestad, Socialdepartementet, om kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om allvarliga gränsöverskridande hot mot människors hälsa och om upphävande av beslut nr 1082/2013/EU, COM(2020) 727 (prot. 2020/21:33.3).
- Den 2 februari 2021 överlade utskottet med statssekreterare Maja Fjaestad, Socialdepartementet, om kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EG) nr 851/2004 om inrättande av ett europeiskt centrum för förebyggande och kontroll av sjukdomar, COM(2020) 726 (prot. 2020/21:33.4).
- Den 2 februari 2021 överlade utskottet med statssekreterare Maja Fjaestad, Socialdepartementet, om kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om allvarliga gränsöverskridande hot mot människors hälsa och om upphävande av beslut nr 1082/2013/EU, COM(2020) 727 (prot. 2020/21:33.5).
- Den 30 mars 2021 överlade utskottet med statssekreterare Maja Fjaestad, Socialdepartementet, om kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om en ram för utfärdande, kontroll och godtagande av interoperabla intyg om vaccination, testning och tillfrisknande för att underlätta fri rörlighet under covid-19-pandemin (digitalt grönt intyg), COM(2021) 130 (prot. 2020/21:48.2).
- Den 30 mars 2021 överlade utskottet med statssekreterare Maja Fjaestad, Socialdepartementet, om kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om en ram för utfärdande, kontroll och godtagande av interoperabla intyg om vaccination, testning och tillfrisknande för tredjelandsmedborgare som lagligen vistas eller är lagligen bosatta på medlemsstaters territorier under covid-19-pandemin (digitalt grönt intyg), COM(2021) 140 (prot. 2020/21:48.3).
- Den 20 april 2021 överlade utskottet med statssekreterare Elin Almqvist, Socialdepartementet, om rådsslutsatser om EU:s strategi för rättigheter för personer med funktionsnedsättning 2021–2030, COM(2021) 101 (prot. 2020/21:52.3).
- Den 20 april 2021 överlade utskottet med statssekreterare Elin Almqvist, Socialdepartementet, om kommissionens förslag till rådsrekommendation om inrättande av en europeisk barngaranti, COM(2021) 137 (prot. 2020/21:52.4).
- Den 20 maj 2021 överlade utskottet med statsrådet Märta Stenevi, Arbetsmarknadsdepartementet, om kommissionens meddelande om EU:s strategi för barnets rättigheter COM(2021) 142 (prot. 2020/21:59.2).
- Den 1 juni 2021 överlade utskottet med statssekreterare Maja Fjaestad, Socialdepartementet, om det portugisiska ordförandeskapets utkast till rådsslutsatser om tillgång till läkemedel och medicintekniska produkter (prot. 2020/21:63.3).

Information

Under riksmötet informerade regeringen på distans om EU-frågor vid sju sammanträden enligt följande:

- Den 10 september 2020 återrapporterade statssekreterare Maja Fjaestad, Socialdepartementet, med medarbetare, från den informella videokonferensen för hälsoministrarna den 16 juli 2020 och från ett extrainsatt ad hoc-videomöte mellan hälsoministrarna om covid-19-relaterade frågor den 4 september 2020, och informerade om aktuella EU-frågor.
- Den 20 oktober 2020 återrapporterade statssekreterare Maja Fjaestad, Socialdepartementet, med medarbetare, från den informella videokonferensen för EU:s hälsoministrar den 2 oktober och informerade om WHO:s reformarbete.
- Den 12 november 2020 återrapporterade statssekreterare Maja Fjaestad, Socialdepartementet, med medarbetare, från den informella videokonferensen för EU:s hälsoministrar den 30 oktober och informerade inför det kommande Epscorådsmötet den 2–3 december, och om aktuella EU-frågor.
- Den 2 februari 2021 återrapporterade statssekreterare Maja Fjaestad, Socialdepartementet, med medarbetare på distans om den informella videokonferensen för hälsoministrar den 2 december 2020 och aktuella EU-frågor.
- Den 9 mars 2021 informerade statssekreterare Maja Fjaestad, Socialdepartementet, med medarbetare på distans om dagordningen inför det kommande Epscorådsmötet den 15–16 mars 2021, och om grönboken om åldrande och EU:s plan mot cancer.
- Den 20 april 2021 informerade statssekreterare Elin Almqvist, Socialdepartementet, med medarbetare på distans om aktuella EU-frågor och återrapporterade från den informella videokonferensen för hälsoministrarna den 15–16 mars 2021, som ersatte ett formellt Epscomöte om socialpolitik och hälsofrågor. Statssekreteraren lämnade även en återrapport från den informella videokonferensen för hälsoministrarna den 7 april 2021, då frågor om Astra Zenecas vaccin mot covid-19 diskuterades.
- Den 1 juni 2021 återrapporterade statssekreterare Maja Fjaestad, Socialdepartementet, med medarbetare på distans från den informella videokonferensen för hälsoministrarna den 20 maj och informerade om dagordningen inför Epscomötet den 14–15 juni 2021 samt om aktuella EU-frågor.

Information under utskottssammanträden

Under riksmötet fick utskottet muntlig information vid ett antal sammanträden, utöver vad som redovisades under rubriken EU-frågor, enligt följande:

- Den 16 september 2020 informerade socialminister Lena Hallengren, Socialdepartementet, och Folkhälsomyndighetens generaldirektör Johan Carlsson om lägesbilden när det gällde coronapandemin.

- Den 24 september 2020 informerade företrädare för Folkhälsomyndigheten om pneumokockvaccination.
- Den 30 september 2020 informerade statssekreterare Maja Fjaestad, Socialdepartementet, med medarbetare om lägesbilden när det gällde coronapandemin.
- Den 15 oktober 2020 informerade företrädare för Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) om förslaget till utskottsinitiativ om förstärkning av huvudmannaskapet för personlig assistans.
- Den 22 oktober 2020 informerade statssekreterare Tobias Lundin Gerdås, Socialdepartementet, och företrädare för Socialstyrelsen om LSS-boenden.
- Den 3 november 2020 deltog ledamöterna Pernilla Stålhammar (MP) och Thomas Hammarberg (S) samt en tjänsteman från kansliet i utrikesutskottet i ett sammanträde med Sveriges EU-kommissionär Ylva Johansson, för en diskussion om kommissionens arbetsprogram 2020 och om hennes portfölj som EU-kommissionär för inrikes frågor.
- Den 10 november 2020 informerade företrädare för Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och Inspektionen för vård och omsorg (Ivo) om LSS-boenden.
- Den 11 november 2020 informerade socialminister Lena Hallengren, Socialdepartementet, och Socialstyrelsens generaldirektör Olivia Wigzell med medarbetare och avdelningschef Anders Tegnell, Folkhälsomyndigheten, på distans om det försämrade läget när det gällde smittspridningen av coronaviruset.
- Den 12 november 2020 informerade ordförande i Statens medicinsk-etiska råd (Smer) Kenneth Johansson med medarbetare på distans om frågan om patienter med bristande beslutsförmåga i hälso- och sjukvården.
- Den 24 november 2020 informerade statssekreterare Tobias Lundin Gerdås, Socialdepartementet, med medarbetare på distans om den kommande ANDTS-strategin.
- Den 26 november 2020 informerade socialminister Lena Hallengren, Socialdepartementet, och Socialstyrelsens generaldirektör Olivia Wigzell med medarbetare och Folkhälsomyndighetens generaldirektör Johan Carlsson på distans om det försämrade läget när det gällde smittspridningen av coronaviruset.
- Den 1 december 2020 informerade statssekreterare Maja Fjaestad, Socialdepartementet, med medarbetare på distans om den aviserade tillfälliga pandemilagen.
- Den 3 december 2020 informerade Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöds (MFoF) generaldirektör Per Bergling med medarbetare på distans om verksamheten och aktuella frågor.
- Den 8 december 2020 informerade företrädare för Folkhälsomyndigheten, Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), Läkemedelsverket och vaccinsamordnaren Richard Bergström på distans om läget när det gällde vaccination mot covid-19 och därmed sammanhängande frågor.

- Den 10 december 2020 informerade Folkhälsomyndighetens generaldirektör Johan Carlson på distans om vissa frågeställningar om myndighetens upphandlingar. Vid samma tillfälle informerade socialminister Lena Hallengren, Socialdepartementet, Socialstyrelsens generaldirektör Olivia Wigzell med medarbetare och Folkhälsomyndighetens generaldirektör Johan Carlson på distans om det försämrade läget när det gällde smittspridningen av coronaviruset. Samma dag informerade även statssekreterare Tobias Lundin Gerdås, Socialdepartementet, med medarbetare på distans med anledning av rapporteringen kring HVB-hem.
- Den 15 december 2020 informerade företrädare för Inspektionen för vård och omsorg (Ivo) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) på distans om granskningen av medicinsk vård och behandling av personer på särskilda boenden för äldre under covid-19-pandemin.
- Den 16 december 2020 informerade Coronakommissionens ordförande Mats Melin med medarbetare på distans om kommissionens delbetänkande Äldreomsorg under pandemin, SOU 2020:80. Samma dag informerade statssekreterare Maja Fjaestad, Socialdepartementet, med medarbetare på distans om förslaget till pandemilag.
- Den 12 januari 2021 informerade socialminister Lena Hallengren, Socialdepartementet, och företrädare för Inspektionen för vård och omsorg (Ivo), Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och Barnombudsmanen (BO) på distans med anledning av rapporteringen kring HVB-hem.
- Den 14 januari 2021 informerade den särskilda utredaren Peter Almgren med medarbetare från Utredningen om en mer sammanhållen god och nära vård för barn och unga på distans om utredningens arbete.
- Den 19 januari 2021 informerade socialminister Lena Hallengren, Socialdepartementet, och generaldirektör Johan Carlson, Folkhälsomyndigheten, på distans om läget när det gällde covid-19-pandemin.
- Den 28 januari 2021 informerade statssekreterare Maja Fjaestad och företrädare från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) på distans om uppföljning och utvärdering av satsningar till äldreomsorgen. Samma dag informerade den särskilda utredaren Anders Printz med medarbetare från Samsjuklighetsutredningen (S 2020:08) på distans om utredningens arbete.
- Den 11 februari 2021 deltog 16 ledamöter samt tre tjänstemän från utskottet på distans i justitieutskottets sammanträde med Statens institutionsstyrelse (Sis) för att få information med anledning av de rymningar och incidenter som skett på myndighetens anläggningar.
- Den 16 februari 2021 informerade socialminister Lena Hallengren, Socialdepartementet, vaccinsamordnaren Richard Bergström och generaldirektör Johan Carlson, Folkhälsomyndigheten, på distans om det försämrade läget när det gällde smittspridningen av coronaviruset.
- Den 23 februari 2021 informerade statssekreterare Maja Fjaestad, Socialdepartementet, med medarbetare på distans om livmoderhalscancer.

- Den 25 februari 2021 informerade statssekreterare Elin Almqvist, Socialdepartementet, och generaldirektör Elisabet Åbjörnsson Hollmark, Statens institutionsstyrelse (Sis), med medarbetare på distans om förhållandena vid Sis-hem.
- Den 4 mars 2021 presenterade den särskilda utredaren Veronica Palm med medarbetare från Utredningen om jämlik tandhälsa (S 2018:02) på distans om utredningens slutbetänkande.
- Den 11 mars 2021 informerade landshövding Ylva Thörn från Länsstyrelsen i Dalarna med medarbetare på distans om arbetet med covid-19-pandemin och det uppdrag som länsstyrelsen fått med anledning av den tillfälliga covid-19-lagen. Samma dag informerade statssekreterare Elin Almqvist, Socialdepartementet, med medarbetare på distans om den utredning som gjorts inom departementet om hur principen om barnets bästa kan stärkas i samband med bedömning av om tvångsvård enligt LVU ska upphöra.
- Den 16 mars 2021 informerade socialminister Lena Hallengren, Socialdepartementet och vaccinsamordnaren Richard Bergström på distans om frågeställningar kring vaccinleveranser och inköp av vacciner. Samma dag informerade även generaldirektör Johan Carlson, Folkhälsomyndigheten, på distans om smittläget när det gällde covid-19-pandemin m.m.
- Den 23 mars 2021 informerade generaldirektör Olivia Wigzell, Socialstyrelsen, med medarbetare och företrädare från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) på distans om beslutsprocessen för den nationella högspecialiserade vården.
- Den 25 mars 2021 informerade statsrådet Märta Stenevi, Arbetsmarknadsdepartementet, med medarbetare på distans om våld i nära relationer med särskilt fokus på vad pandemin inneburit i det avseendet. Ledamöter från justitieutskottet var inbjudna att delta på distans vid informationen.
- Den 8 april 2021 informerade generaldirektör Olivia Wigzell, Socialstyrelsen, med medarbetare på distans om organdonation.
- Den 13 april 2021 informerade statssekreterare Maja Fjaestad, Socialdepartementet, generaldirektör Johan Carlson, Folkhälsomyndigheten, och generaldirektör Olivia Wigzell, Socialstyrelsen, med medarbetare på distans om läget när det gäller covid-19-pandemin.
- Den 22 april 2021 informerade statssekreterare Elin Almqvist, Socialdepartementet, med medarbetare och företrädare för Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (MFoF) på distans om internationella adoptioner. Ledamöter från civilutskottet var inbjudna att delta på distans vid informationen.
- Den 18 maj 2021 informerade socialminister Lena Hallengren, Socialdepartementet och generaldirektör Johan Carlson, Folkhälsomyndigheten, på distans om smittläget när det gällde covid-19-pandemin och på behovet av en eventuell förlängning av pandemilagen och omfattningen av en förlängd lag. Även ledamöter från KU var inbjudna att delta vid informationen.

- Den 25 maj 2021 informerade socialminister Lena Hallengren, Socialdepartementet och generaldirektör Oliva Wigzell, Socialstyrelsen, med medarbetare på distans angående frågor om statligt stöd till vårdbolag. Samma dag informerade generaldirektör Oliva Wigzell, Socialstyrelsen, med medarbetare och företrädare för Inspektionen för vård och omsorg (Ivo) på distans angående frågor om det förekommer diskriminering och rasism inom hälso- och sjukvården och frågor om tillfälligt återkallande av legitimation inom hälso- och sjukvården.
- Den 3 juni 2021 presenterade riksrevisor Helena Lindberg, Riksrevisionen, med medarbetare på distans de två granskningsrapporterna Mesta möjliga hälsa för skattepengarna – statens subventionering av läkemedel (RiR 2021:14) och Öppna jämförelser i socialtjänsten – begränsat bidrag till god kvalitet (RiR 2021:17).
- Den 8 juni 2021 informerade statsrådet Märta Stenevi, Arbetsmarknadsdepartementet, med medarbetare, generaldirektör Oliva Wigzell, Socialstyrelsen, med medarbetare och företrädare för Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) på distans angående frågor om våld mot kvinnor i nära relationer. Ledamöter från justitieutskottet var inbjudna att delta på distans vid informationen.
- Den 10 juni 2021 informerade EU-nämndens ordförande Pyy Niemi (S) och kanslichef Johanna Möllerberg Nordfors på distans om nämndens arbete.
- Den 17 augusti 2021 informerade socialminister Lena Hallengren, Socialdepartementet, med medarbetare och generaldirektör Johan Carlson, Folkhälsomyndigheten, på distans om smittläget när det gällde covid-19-pandemin och på behovet av en eventuell förlängning av pandemilagen och omfattningen av en förlängd lag. Även ledamöter från KU var inbjudna att delta vid informationen.

Offentliga utfrågningar och interna seminarier

Den 1 oktober 2020 höll utskottet en offentlig utfrågning på temat Ökad trygghet för placerade barn och unga (bet. 2020/21:SoU19).

Den 26 januari 2021 höll utskottet en offentlig utfrågning med anledning av Coronakommissionens delbetänkande om äldreomsorgen under pandemin. Utfrågningen genomfördes med de inbjudna deltagarna på distans via digital uppkoppling (2020/21:RFR9).

Den 24 mars 2021 höll socialutskottet och utbildningsutskottet ett gemensamt internt seminarium om forskning om coronavirus och covid-19. Seminariet genomfördes med de inbjudna deltagarna på distans via digital uppkoppling.

Den 18 maj höll justitieutskottet en offentlig utfrågning om våld i nära relationer och socialutskottets ledamöter och suppleanter var inbjudna att delta på distans. Utfrågningen genomfördes med de inbjudna deltagarna på distans via digital uppkoppling.

Den 27 maj 2021 höll utskottet en offentlig utfrågning om sjukdomen ME/CFA och infektionsutlöst trötthetssyndrom. Även ledamöter från utbildningsutskottet var inbjudna att delta. Utfrågningen genomfördes med de inbjudna deltagarna på distans via digital uppkoppling (2021/21:RFR16).

Forsknings- och framtidsfrågor

Den 8 april 2021 hölls i riksdagen en forskningsförmiddag knuten till utskottet. Arrangemanget bestod av en gemensam del och en utskottsspecifik del. Vid den gemensamma delen, för vilken talmannen stod värd, hölls ett seminarium om vetenskapens roll i det parlamentariska beslutsfattandet. Seminariet var en dialog mellan riksdagsledamöterna, den ständige sekreteraren vid Kungliga Vetenskapsakademien Göran K Hansson och Nobelpristagarna Emmanuelle Charpentier och Reinhard Genzel. Vid det utskottsspecifika seminariet var det övergripande temat utvecklingen av äldres psykiska hälsa, med ett särskilt fokus på konsekvenserna av covid-19-pandemin och den sociala isolering och ofrivilliga ensamhet som många äldre personer upplevt sedan pandemin bröt ut. Två forskare var inbjudna att delta digitalt vid socialutskottets forskningsseminarium:

Uppföljning och utvärdering

Den 7 november 2019 beslutade utskottet att genomföra en uppföljning av 2017 års lagändringar om trygg och säker vård för barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet (prop. 2016/17:59, bet. 2016/17:SoU11, rskr. 2016/17:156). Uppföljningen genomfördes med stöd av riksdagens utvärderings- och forskningssekretariat, som tillsammans med utskottets uppföljnings- och utvärderingsgrupp tog fram en förstudie. Uppföljnings- och utvärderingsgruppen föreslog att utskottet med utgångspunkt i den framtagna förstudien skulle gå vidare och besluta om genomförandet av en huvudstudie.

Utskottet beslutade vid sammanträdet den 30 september 2020 att genomföra en uppföljning av resultatredovisningen för området omsorg om äldre i budgetpropositionen för 2021. Uppföljningen utfördes av utskottets uppföljnings- och utvärderingsgrupp i samarbete med kansliet och riksdagens utvärderings- och forskningssekretariat.

Vid sammanträdet den 17 november 2020 presenterade den ansvariga utredaren från riksdagens utvärderings- och forskningssekretariat på distans innehållet i förstudien om trygg och säker vård för barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet.

Utskottet beslutade vid sammanträdet den 17 november 2020 att med utgångspunkt i framtagna förstudie genomföra en huvudstudie. Huvudstudien genomförs med stöd av forskningssekreterare från riksdagens utvärderings- och forskningssekretariat.

Utrikes resor och internationella konferenser

Under riksmötet genomförde utskottet inga utrikesresor.

Utskottet deltog dock i en internationell konferens enligt följande:

- Den 9–10 februari 2021 deltog ledamöterna Johan Hultberg (M) och Mikael Dahlgqvist (S) i OECD:s Global Parliamentary Network (GPN) som ägde rum i digitalt format.

Inkommande besök

- Den 20 oktober 2020 deltog ledamoten Pernilla Stålhammar (MP) vid ett möte på den italienska ambassaden med en parlamentsledamot, tillika tidigare minister, för att diskutera italienska och svenska anti-covid-19-strategier.
- Den 9 februari 2021 deltog ledamöter och tjänstemän i ett digitalt bilateralt möte mellan socialutskottet i Sveriges riksdag och helse- og omsorgskomiteen i Norges storting. Det övergripande temat var att utbyta erfarenheter gällande hanteringen av covid-19-pandemin.

Övrigt

- Den 6 maj 2021 fortsatte utskottet behandlingen av frågan om ett initiativ om ändring i lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, (LVU). Utskottet beslutade att en utredare skulle ges i uppdrag att utreda förutsättningarna för att införa barnets bästa som ett självständigt rekvisit vid prövning av upphörande av vård i familjehem enligt LVU. Utskottet uppdrog åt ordföranden och kansliet att anlita en extern utredare i syfte att genomföra uppdraget. Av uppdraget följer även att utredarens redovisning ska bli offentlig när den färdigställts. Uppdraget ska slutredovisas senast den 1 mars 2022 (prot. 2020/21:57.3).
- Den 16 juni 2021 utsågs Anders Hagsgård, hovrättspresident i Hovrätten för Västra Sverige och tidigare särskild utredare för Barnkonventionsutredningen, till utredare. Samma dag slöts ett uppdragsavtal mellan Riksdagsförvaltningen och utredaren om att Riksdagsförvaltningen ska tillhandahålla utredaren vissa stödresurser, bl.a. en utredningssekreterare och experter som förordnas i samråd med utredaren. Till experter i utredningen utsågs följande personer: Mia Edwall Insulander, generalsekreterare för Sveriges advokatsamfund, Tommy Lundström, professor i socialt arbete vid Stockholms universitet, Pernilla Leviner, professor i offentlig rätt vid Stockholms universitet och Charlotte Palmstierna, doktorand i rättssociologi vid Lunds universitet (dnr. 2264-2020/21).